

2320

BIBLIOTEKA

Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

328

N E N I A

NA ZBIEGLĄ ZGO-

DE Z POLSKI VTRAPIONEY.

PRZEZ

JANA KRAIEWSKIEGO,

teraz nowo wydane.

S=9008

~~Ł-a-30.~~

Nulla salus belli pacem te poscimus omnes,
Pax Cererem nutrit pacis alumna Ceres.

W KRAKOWIE,

Roku pańskiego/ 1607.

2320

Názacny Kley not
y stározytny Herb ich M. PP. Sieniáwskich.

Czym Phebus promienisty czym Apollo ztocy?
Zwykli zdobić wŝe stany tym ciebie twe cnoty:
Czego znákiem ten Miesiac ktory swa iásnošcia
Mieyscá ciemne ošwieca/ ták dom twoy dzielnosćia
Swieci/ wŝech cnot promieniem kto sie przypátruie/
Co y gwiazdá poslušna záwŝe známionnie/
Ze ten dom swa ozdoba došć inŝych przechodzi/
Sámilia iednákie záwŝe syny rodzi.
Lecz iák ná gládkim niebie Miesiac wysŝey słońcá
Mieŝka/ ták twa ozdoba niechay trwa bez kóncá.

XVII - 328 - II

Wielmożnemu Pánu Je^o Mości

PAN V ADAMOWI
IERONIMOWI SIENIAW-
SKIEMV Z SIENIA WY,
PODCZASZEMV KORONNEMV,
Iáworowskiemu, &c. Stároście, Ná Sieniánie,
Międzybozu, Brzezániech, &c. &c. Dzie-
dzicznemu Pánu.

Z kad początek gdzie śmiałość moie Muzy bráły,
Stadci ku twey ozdobie ten podárek dáły?

Znáiac po twey ludzkości że im twarz przyiemna,
Miales záuśse pokazać wespolek y zemna.

Bo ácz máła korzyścia człowieká wielkiego
Obsyláia, lecz z checi nád co nic lepszego.

Niosąc dziś w opominku nowe zale swoje,
Y Polskiego narodu oplákáne boie.

Niosąc smetna Cytáre z róžnych drzew czyniona:
Niosąc skárge Prádziádow ná zgone zniszczona.

Iákązkolwiek w Koronie škodá tey żáluia,
Toż w każdym miłośniku Ozczyzny náyduia.

Ktore ty wdzięcznie prziyimi záczym ná wśse strony:
Słowic będzie twa ludzkość moy iezyk ćwiczony,

Przedmowa

Ná ziednání láski tvey co ná predce bylo,
To twym wšom láskáwym mile sie stáwilo.
Ona žemi pokažeš z swey piekney ludzkości
Pewienem pewien, y moy rym pelen žyčności.
Gdyž w ciebie cheć ludzka ná dskárby Krezowe
Wiecey záwse wážílá, niżli Tagusowe
Zloto, z nieprzeplátne mi drogiemi kleynoty,
Dayžec Bože ná zemi przy šczęściu wíek złoty.

N E N I A
 N A Z A B I E G Ł A Z G O D E
 Z P O L S K I V T R A P I O N E Y.

Zeszli Przodkowie,
 Vpor y złość,
 Zgodá,
 Czás,
 Grzech.

Przodkowie.

W Dzieczna zgodo tys známi czas długi mieškátá/
 Przeczes nášych potomków dzisia odbiezáłá é
 Lzy smutne á krwáwy pláč ná te tu niškósci (włósci.
 Przywiody nas z mieysc gornych wšey Stowienškiey
 Czemuštłumíš postępkie y wšech cnót zašlugi/
 Was inž zesztych prádziádow ktorzy przez czas długi
 Cnota świetna/ dzielnošcia/ sławy nábywáli/
 Skąd synowie Polaki názwáni zostáli.

Zgodá.

Z Ešle osoby synow swych oycowie/
 Wiechay mi ktora z was dzisia odpowie/
 Ješli táka złość v was kiedy byłá
 Gdym z wámi żyłá é

Wierzeście przyšli tu nie bez żalności/
 Widzac doległość wsey ziemskiej niśności/
 I synow swoich którzy tu zostali/
 Ci me wygnali.

Wygnat me vpor/ cożem czynić miała/
 Bo me złość Polska cierpieć tu niechciała/
 Dalcí mi á coż? V. nie ta/ grzech zwierzhność ci
 Z. Ku mey žalności.

Grzech.

Prozno ná vpor ná zwierzhność skádaćie/
 Gdyż zemna dosyć z tego zázywacie/
 Przodkowie przy was me tu zostáwili/
 Gdy stad zchodzili.

Leż żaden nie był nigdy prózen grzechu/
 Winien też podczás á powiem bez śmiechu
 Z časem przezacne Pánstvá vpadáta/
 Rządzić przestáta.

Czas **M**ozni Krolowie/ y inși Mocarze/
 C. Leż wiecey zá grzech pan Bog ludzie Karze.
 Czasem Bog rzadzi/ y ták sobie tuše/
 Zmienić sie muše.

Inż moy wiek krotki inż moy bieg vstánie/
 Na słová Pánstie y też roskazánie/
 Przybliża sie kres gdy w tedne godzine/
 Z światem zágnie.

Przodkowie.

Złośny vporze przekleta zazdrości/
 O nieposlušna nie kárna mlodości/

Ná zbiegla z gode

Żasiny dla tego swobod wam nabyli/
Byscie tracili.
A Wolność złota y zbior zostawiony/
Praca á potem krwawym zarobiony/
Boday wam sadem stráśnym Bog popłacił.
Ktory co stracił.

Vpor.

Prozno duchowie ná mie co wkładacie/
Prozno mie záwsze winowác w czym macie/
Nie dam do zguby nikomu przyczyny/
Winuycie Syny
Swe nieposlusne/ y zle wychowanie/
Ktore przed Bogiem starzy záwsze ná nie/
Ja bym przez odszedl ále mie trzymáia/
Zá wiezniá máia.

Przodkowie:

Wzłklich cnot meina polsko ná co to patrzeny?
Odpozynku dla żalu miec áni mozemy?
Przerywa sen kóściány plácz twoy utrapiony/
A przechodzi áz do nas w ták dálekie strony.
A budza nas krawe tzy zábránych w niewola/
A choć ciátá nie mamy przecie serca bola.
Przyspieś złota miłosci ku Synom zginonym/
Day swa ráde o zgodo wiościom utrapionym/
Przyspieś o cnoto polska cos známi miekátá/
Bys ten narod cnotliwy k sobie kierowátá.
Przyspieś boiázni Boza co cnote milnieś/
Bo ty droge do wšego dobrego toruieś.

Gdy?

Gdyż za twoja pomocą twiwna w sytkie kráie/
Bo kedy ty nie mieřkař w sytkiego nieřtaie.

Zgodá.

Chcećieli pátrzyć ná Oycyřte zdrowie/
Znieřćie grzech z siebie przewaźni řtanowie/
Dla ktorego mie od was Bog obali

Zeřćie nie řřtali

W řpráwách cnotliwych / y teź w poboźnořći/
Ná co Bog pátrzy z niebieřćiey zwierychnořći/
Bo gdyřie o pomoc prořćie go bedziećie/

Nie záginiećie.

Ja z wámi bede chetliwie mieřkátá/
Wym tylko iedno wdziecznořć w áře znátá/
A żyć w pokoiu y w řlawie w řwiátá
Po w sytkie látá.

INSIGNIA BELLONY

DZIELNOSC.

MIŁOSC OYCZYZNY.

CO tá Laurea w reku gniewoliwa Bogini
Browia řpropiona / á w drugiey co choragiew czyni ?
Czemuř tak rozdwoiona ? rozumuć nie řřtáie/
Gdyż twoy Mars co dźtelnieyřym w pominki dáie ?
Dáie wieniec ná głowe zwycięcy nowemu/
Dáie choragiew złota ludu walecznemu.
Náczymes dźis zamyřly řwoie ząřádziłá ?
Co ieřć zeřćie tak bázro w sobie zamyřlitá ?
Czemuř tak w pominki řrogię pokázanieř ?
Ktoreyř z nich ? Narodowi Polřkiemu dáruięř ?

Jesliżeř

Jesteś test tuż nąnym abyś dala oba/
 Już znikneta Polskiego narodu ozdoba.
 Przez nie płacisz tak wielkiej niezliczoney szkody/
 Mogłaś puścić te srogosć na oba narody?
 W obu reku straszliwe masz v siebie znaki/
 Choragiew krwia skropiona a wieniec też taki.
 Ktoż szesliwoby z tych dwoygá komu dary swoje
 Podacieś? mnie sie widzisz iednaktie oboie.
 Jedney stronie choragiew/ a do drugiey strony
 Ciesiesz smutna Laurea wieniec vkrwawiony.
 Coś to prośe powiedz mi co wždy znamiennie?
 Oboygá stron zda mi sie że niebo żalnie.
 Laurea jest zwycięstwo znakiem vtrapiionym/
 A choragiew ogromna vpadkiem zginionym.
 Sły wrog woynie zewnetrzna dziś nam nagotował/
 Ktożby taki na świecie coby nie żalował
 Narodu tak sławnego? Ktorem na wse kráie/
 W dzielności y też męstwie każdy przodek daie.
 Z każda nacya Polska jest nie porównána/
 O żalosa dziś Polsko/ Polsko optátána?
 Już dziś imie Marsowe na poty niszcze?
 Już y sławe zemblona wiátr wśedy rozwieie?
 Czemuś Boże woienny bez wśelkiej przyczyny
 Wydał sroga armate na swe własne syny?
 Komu sie w obcych kráiach bedziesz przypátrował?
 Kiedys syny waleczne na śmierć nagotował?
 Kto Sarmaty/ kto Turki w tyłách bedzie wodzil/
 Ktorem sie zá wse Polak stráchem koždy rodzil?
 Kto Moskwe niećwiczona/ kto czuynie Tátary?
 Kto inszych nieprzyaciól ktorem niemáš miary?
 Ten rzecześ/ co zwycięzca bedzie y zwierzchnosćia/
 O iakieś to zwycięstwo ktorego z żaloscia

Każda strona serdeczym swym płacem záżywa/
 Owo pole krwia własna swoia sie okrywa.
 Zámí sie polewáta poslušne zřenice/
 A ow we własnym domu práwe pogránice.
 Jáki žal nierozmyslny y iáka vtráta/
 Ostra bronía syn oycá biie/ a brát brátá.
 Jáki žal kiedy woystá y naturze obie
 Nieprzetomnym sykiem skoza inž tu sobie ?
 Jednákováš ármátá/ lud/ y serce meštie/
 Jedno drugiemu srogie y iednáko čieškie.
 Keož przypadkow žalosnych báczny nie žalúie ?
 Komuš zdrowie oyczyšte mile nie smákuie ?
 Smákuie pokoy zloty/ y bráterška zgotá/
 W ktorey sie od vporu sstátá wielka škodá.
 Wierze niemáš žadnego ktoby nie žalovat/
 Ktoby škody bližniego kiedy nie litovat.
 A ono dla vporu lud nedžny nišzeie/
 Š dostátkov swych žtupiony/ nápoty šálete.
 Žaš to nie žal kiedy lud lete swoy pláč krwávy/
 Vlá vystepna Šwawola/ šdžierštwó/ lup/ y šprávy ?
 Jákie miedzy obcemi beda žás narody
 Tryumfy nieprzyiačiot z tey nášey przygody ?
 Jákie smetne lámenty smetne nážekánie/
 Kiedy brátá drugiego trzečieho niešánie ?
 Vtie bez škody z žalem swym ktoržy lud potráca/
 Ješli ná swe niešezesčie vpad mežá pláca.
 Wieženie podiač mušá bedac swobodnemi/
 Wlážza swodie vtráca wlážáac drugiemí.
 Lecž ješli to inž koniec y škutek pokoiu/
 Šcurmem krwáwym ármate štožywošy do boiu.
 Štróná štróné inž žbivšy inžli pokoy bedžie ?
 Vtie /rozruchow/ zamiešek došč powšánie wšedžie.

Sieczysta sáblá krwie sie nasytá/
Juž trupow sílá.

Juž blísko siebie sýt nieprzetomiony/
Nástepnie sie okrutney Bellony/

Juž nákládáia k sobie ostre groty/
O časie zloty

Bys teraz widziat tak owe srogosci?
W oczystym domu á niemáš milosci/

Jednosci niemáš skad sie milosc rodzi/
Zgubá nádchodzi.

Juž z Dział ogromnych ku sobie zmierzáia/
Z pulhakow bitia inž w sie vderzáia

Ostremi groty/ y strášna kopia/
Drudzy nie žyia.

Juž ná zwočáyny piechotá tup godzi t

Juž predki Rozak w bráterskiej krwi brodzi/

Bitia po chrostách po polách w pogonia/
Lud ostrá bronia.

Juž obrázone wozem woža trupy/

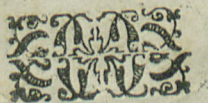
Dziela sie swemi mizernemi lupy/

A mnie od žalu smetnych słow niesstáie/
Serce sie kráie.

Pláčcie dzis zemna roskosne Dryády/

Boginie polne y smetne Náiády/

Juž sárlatna krwia kwiatki vbielone/
Wáša skropione.

W Rokosze do sprawiedliwosci.

Dusności niestworzona co rzadziś żywioły
 Okrag niebá / y Słońce masz w mocy Anioły. (ści
 Wspomni dziś na wizerunk przedwieczney miło-
 Szamuy srogosc spoiona przy sprawiedliwosci.
 Nie karz za grzech choc slusnie litościa wzruszony
 Nie poslusnych slug swoich y wszystkie Korony.

Nobile vincendi genus est patientia vincit,
 Qui patitur, si vis vincere, discite pati.

Szlachetnego rozbaitu cterpliwosc zwyciestwem
 Jest / zwycieza kto cterpliwyy rozumem nie mestwem.
 Przeto kto chce zwyciezyc / wez sie cterpliwosci /
 To jest mestwo nawietse / to skutek dzielnosci.

A V T O R.

Nie ná miátkim rozumie sádzac twódie zbdánie/
 Przyimi prosze lástáwíe coé sie dzís dostánie
 Szláchetny Czytelníkú/ po ktorým wdziecznósci
 Sámeý rytko zá korzysć prágne/ á mítósci.
 Wieceý cnotá za czyn swoý áni potrzebuie/
 Ktora sobie ozdobe sámási záslugie.
 Nieślíbýc sie do mnie co niepodobálo/
 Twóióá winá sámegoś/ góyż to co sie sstálo/
 Tiedziwo ze swoie písmo leie rym leniwo/
 Bo cnotie szeroškryteý zayrzy dzís co żywo.
 Leg to sórunny przytkim zázdrośc co náyduie/
 Tám gózie brátknie wshyckiego zázdrośc nie pánnie.
 Ale cóż tymi czásy co písać wáznego/
 Tylko zále niezwykle á nie póciéfnego.
 Juz y ptoro nieczyne mieni słowá swoie/
 Kstegi miece ná strone á ma sie do zbroie.
 W Muzóm wczas spokoyny dzísia ohydzoney/
 Trapi sie z námi wespolich vnyst zraniony.
 Przeto prosze od wdziecznych kto peten ludzkósci/
 Míey záwdzieczne ten moy czyn/ nie wzgardzay życho/
 Rzektbým przepusc ma wine náydziefli is w słowie/ (sci/
 Dwazywshy to báczny/ níkt sie nie ozowie.
 Nie prosze od niewdziecznych kto w cieniu wiek trawil/
 Prozney chwały swym písmem by mie chytrze slawil.
 Bo teslifs mie kto zdobi stanu niepodiego/
 Malo dbam o przygáne szlowiektá lichého.

ECHO ZAŁOBNE.

K iedy twoiá ozdoba polsko utrapioná.	Echo.	Oná.
Kedy zgodá/ gdzie sławá/ wielec niedostaie,		Táie.
Kedy szczęście żygliwe co nas cieszyć zwykło.		Znikło
Lituyćie wdzięczne Muzy dziś ludzkiey utrąty.		Uty?
Oblewa sie dziś łzami sławna Słáwonia.		Dia.
Ginie miła swoboda która była w całe.		Alle.
To wszytko prze niezgodę tą tego przyczyna.		Jna
Kto przyczyna roszkerkow śnać wolność skáżoná?		Oná.
Wnetrzna woyná wpadkiem grozi utrapionym.		Onym
Pogubiłá niezgodá wiele Państw w ztey spráwie.		Práwie
Tu sie wádza á bráćiey w Podolu nábito.		Kto.
Dotáżnia nád nimi Gette Sármatyey.		Ty cyt
Gdzie one złote láta prozne ztey przygody?		Gody?
Kedy szczęśni hermani/ powiedz kto możeśli?		Żeśli.
Predka wpadku drogá gdzie kto nie wspomóże/		Może.
By wiedzieć iáko długo czas swoim obrotem?		Otem
Karáć nas wszytkich bądźcie niezyczym kłopotem/		Potym.

